

JAARVERSLAG 2024

STICHTING ERFGOEDPLATFORM APELDOORN

Inhoudsopgave

Algemeen	2
Deelnemende organisaties	4
Doel	5
Bestuurlijk overleg gemeente Apeldoorn	6
Erfgoedhuis en de EPA kamer	7
Erfgoed Gelderland	8
Deelnemersraad	9
Algemeen bestuur	10
Bestuursactiviteiten in het jaar 2024	10
Samenwerking	10
Fonds Apeldoornse Historische Publicaties	12
Objecten	13
Media en publicaties	13
Promotieteam	14
Historisch Café	15
Activiteiten in het jaar 2024	18
Financiering	22
Vooruitblik 2025	23
Bijlage 1 Overzicht leden, medewerkers en donateurs	25
Bijlage 2 Erfgoedkalender 2024: evaluatie activiteiten met overzicht werkelijke kosten	26
Bijlage 3A Balans en resultatenrekening per 31 december 2024	28
Bijlage 3B Overzicht kosten activiteiten 2024	33
Bijlage 4 Overzicht uitgaven Fonds Apeldoornse Historische Publicaties	34
Bijlage 5 Fotocollage activiteiten 2024	35
Bijlage 6 Erfgoedkalender 2025	38

Stichting Erfgoedplatform Apeldoorn

Algemeen

De aftrap van het erfgoedjaar begon al vroeg in januari op woensdag 10 januari 's morgens om 8.00 uur met het plaatsen van het monument 'de Worp' in Stadspark Berg en Bos. Vrijdagmiddag 12 januari vond de inmiddels traditionele Inspiratie- annex Nieuwjaarsbijeenkomst plaats met vooraf een vergadering van de Deelnemersraad. Onze partner van de Stichting Vrienden van de Ruitersmolen trad als gastheer op.

Op 16 januari vond het eerste overleg van het Comité Open Monumenten Dagen Apeldoorn plaats om te brainstormen over de invulling van de OMD 2024 met als thema 'Routes, Netwerken en Verbindingen'. Het bestuur van de Stichting Erfgoedplatform Apeldoorn was vertegenwoordigd bij de herdenking van het Apeldoornsche Bosch op maandag 22 januari alsmede bij het congres Gastvrijheid, georganiseerd door Apeldoorn Partners in de Saxion Hogeschool vestiging bij het NS-station. Op donderdagavond 25 januari vond het eerste overleg, georganiseerd door de Stichting Bevrijding '45 plaats over het organiseren van activiteiten rond 80 jaar Vrijheid in 2025. Maandag 29 januari vond de eerste vergadering in 2024 van het Algemeen Bestuur plaats en op 30 januari werd de jaarlijkse inspiratie dag OMD van Nederland Monumentenland gehouden.

Voor nadere informatie zie het hoofdstuk Activiteiten in het jaar 2024.

Op vrijdagmiddag 9 februari vond de onthulling plaats van het door Wouter Bloemendal ontworpen monument 'De Worp' plaats in Stadspark Berg en Bos. Het monument geeft aandacht aan de honderden werkers, die in de jaren dertig van de vorige eeuw met bloed, zweet en tranen met de hand de bosvijver hebben gegraven. 's Avonds vond de eerste editie van het Historisch Café 2024 plaats (vanwege de Night Run van de Midwinter Marathon op de tweede vrijdag van februari). Het café bevatte drie onderwerpen, een presentatie over de Ruitersmolen in Beekbergen, verzorgd door Gerrit Jansen; Henk Weltje gaf een toelichting op zijn later dat jaar te verschijnen boek over de watermolens in de gemeente Apeldoorn; het bestuur van de Stichting Koninklijk Apeldoorn maakte haar plannen voor het jubileumjaar (vijfentwintig jaar) in 2025 bekend. Voor nadere informatie over de gehouden Historische Café's verwijzen wij naar het desbetreffende hoofdstuk.

Donderdagmorgen 8 februari vond er een overleg plaats over de organisatie van de Atlas van Apeldoorn, in het jaar 2024 de wijk Zevenhuizen in aanwezigheid van de nieuwe secretaris Benjamin Stiphout. De start van het programma vindt half juni plaats.

De gemeente archeologen koppelden de Nationale Archeologiedagen aan de start van de Atlas en namen de wijk Zevenhuizen als uitgangspunt en locatie. Het Architectuurcentrum Bouwhuis haakte aan met de organisatie van De Dag van de Architectuur op de derde zaterdag van juni.

Voor een totaal overzicht van de activiteiten rond de Atlas van Zevenhuizen, zie hoofdstuk Activiteiten in het jaar 2024.

Op 23 februari werd een start gemaakt door de gevormde werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Exodus Huissen en Erfgoed Platform Apeldoorn, met de organisatie van herdenkingen van de Evacuatie in september 1944 van Arnhem en omgeving tachtig jaar geleden.

Het Oranjeparkconcert vond plaats op de tweede zaterdag van juli, dit keer onder zeer natte omstandigheden. De organisatie was in handen van de Stichting Koninklijk Apeldoorn i.s.m. de Koninklijke Marechaussee, die beiden in het jaar 2024 een jubileum vierden, 25 respectievelijk 210 jaar.

In het tweede weekend van september vonden de Open Monumenten Dagen (OMD) plaats, die dit jaar als thema had 'Routes, netwerken en Verbindingen'. Dit was voor het OMD comité aanleiding om naast een aantal monumenten aandacht te besteden aan oude handelswegen, herbergen, transportvoertuigen met o.a. een paardentram en verbindingen met zendamateurs. Voor een verslag van de OMD 2024 verwijzen wij naar het hoofdstuk Activiteiten in het jaar 2024.

Jaarlijks staat de maand oktober in het teken van de 'Maand van de Geschiedenis' waaraan ook in Apeldoorn wordt meegedaan, met als thema 'Echt nep'. Naast een extra Historisch Café op vrijdagmiddag

4 oktober, met o.a. een lezing van essayist Hans Schnitzler (auteur van het boek 'De mens, de machine & de therapeut') werden op de familiedag (zondag 27 oktober) veel doe-activiteiten voor de jeugd georganiseerd.

Er zijn zes aanvragen ingediend bij het door EPA beheerde Fonds Apeldoornse Historische Publicaties (FAHP), die op één uitzondering na door de Adviescommissie positief zijn beoordeeld. In het jaar 2024 zijn vier boeken verschenen, zie hiervoor Bijlage 4. In de maand december 2024 zijn een tweetal aanvragen binnengekomen, die in de maand januari 2025 beoordeeld zullen worden.

In de vergadering van de Deelnemersraad op 21 november is het verzoek van de Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal, aan de hand van een uittreksel van de statuten, besproken en is door de aanwezigen ingestemd met hun deelname. Dit betekent dat per 31 december 2024 er in totaal 24 organisaties op het terrein van cultuurhistorie, erfgoed en bouwkunst aangesloten zijn om gezamenlijk invulling te geven aan de doelstellingen van de Stichting Erfgoedplatform Apeldoorn, middels het organiseren van activiteiten voor de Apeldoornse samenleving en bezoekers uit den lande.

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur heeft in het kalenderjaar 2024 een wijziging ondergaan: Benjamin Stiphout is aangetreden als nieuwe secretaris. Dit betekent dat het bestuur eind 2024 bestond uit Ben Mouw (voorzitter), Benjamin Stiphout (secretaris) en Ed Dijkstra (penningmeester). Als adviseur voor de communicatie en pr-werkzaamheden staat Hans Hogenbirk het bestuur terzijde.

Sinds zes jaar is er naast het Dagelijks Bestuur ook een Algemeen Bestuur werkzaam, waarin een viertal organisaties zijn vertegenwoordigd. In de Deelnemersraad hebben alle organisaties zitting met een (plaatsvervangend) lid. Voor nadere informatie en samenstelling zie verderop in dit verslag.

Op de navolgende pagina's wordt onder een aantal kopjes verslag gedaan van de activiteiten, die in het jaar 2024 hebben plaatsgevonden.

Naast een overzicht van het aantal leden, medewerkers en donateurs van de deelnemende organisaties (Bijlage 1) wordt in Bijlage 2 een overzicht gegeven van de financiële consequenties m.b.t. het uitvoeren van de activiteiten uit de Erfgoedkalender 2024.

In Bijlage 3A is de Balans per 31 december 2024 alsmede de Resultatenrekening over het jaar 2024 opgenomen, terwijl in Bijlage 3B een gecompriëerd overzicht van de activiteitenkosten wordt gegeven.

Voor een verslag van het Fonds Apeldoornse Historische Publicaties met vermelding van de verstrekte bijdragen aan publicaties verwijzen wij u naar Bijlage 4.

Om een goed beeld te krijgen van de activiteiten zijn in Bijlage 5 foto's met bijbehorende tekst over de door de deelnemende organisaties uitgevoerde evenementen opgenomen. Tot slot treft u in Bijlage 6 de Erfgoedkalender 2025 aan met vermelding van de activiteiten voorzien van de door de vergadering van deelnemers toegezegde financiële bijdragen.

Deelnemende organisaties

In de maand november 2024 is de Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal deelnemer geworden, waardoor ultimo 2024 het aantal deelnemende organisaties is gegroeid tot 24 verenigingen en stichtingen.

Dit betekent dat in 2024 de navolgende 24 organisaties deelnemer zijn in het Erfgoedplatform Apeldoorn:

- 1 Apeldoorns Gidsen Collectief (AGC)
- 2 Archeologische Werkgroep Apeldoorn (AWA)
- 3 CODA
- 4 IVN Vereniging voor Natuureducatie, afdeling Apeldoorn
- 5 Oudheidkundige Vereniging De Marke
- 6 Stichting Apeldoornsche Bosch
- 7 Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal
- 8 Stichting Apeldoornse Monumenten (SAM)
- 9 Stichting Bouwhuis Centrum voor Mens en Gebouwde Omgeving
- 10 Stichting Collectie 40 – 45
- 11 Stichting De Middelste Molen
- 12 Stichting Fietsgilde Apeldoorn
- 13 Stichting Indisch Erfgoed
- 14 Stichting Koninklijk Apeldoorn
- 15 Stichting Museum Hoenderloo
- 16 Stichting Oranjefeesten
- 17 Stichting Prehistorisch Kamp Apeldoorn
- 18 Stichting Röntgen Apeldoorn
- 19 Stichting Veteraan Autobussen Apeldoorn
- 20 Stichting Vrienden Gemeentelijke Begraafplaats Soerenseweg Apeldoorn
- 21 Stichting Vrienden van de Ruitersmolen
- 22 Stichting Wenumse Watermolen
- 23 Vertelgenootschap Apeldoorn
- 24 Vereniging Oud Apeldoorn (VOA)

Het aantal (bestuurs-) leden/donateurs, medewerkers en vrijwilligers bedraagt eind 2024 in totaal 3.728 personen. Voor een nadere specificatie van het aantal (bestuurs-)leden, overige medewerkers en donateurs is in Bijlage 1 een overzicht opgenomen.

Doel

Conform de statuten heeft de Stichting Erfgoedplatform Apeldoorn ten doel:

- het bevorderen van samenwerking tussen organisaties die zich bezighouden met het cultuurhistorisch erfgoed en de bouwkunst in de gemeente Apeldoorn;
- het onderling communiceren omtrent activiteiten en het onderling afstemmen van kalenders van bij het platform aangesloten organisaties;
- het organiseren van gezamenlijke activiteiten middels een op te stellen jaarlijks activiteitenplan, waarvan de Open Monumenten Dagen een vast onderdeel zijn;
- het met een constructief kritische blik naar de gemeente Apeldoorn en naar elkaar zorgen dat de cultuurhistorie in de breedste zin van het woord voor jong en oud behouden en toegankelijk blijft;
- het op constructieve wijze beïnvloeden van het beleid en de activiteiten van de (lokale) overheid op het gebied van cultuurhistorie;
- en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Zoals blijkt uit de beschrijving van de doelen wordt getracht middels samenwerking tussen organisaties, werkzaam op zeer diverse terreinen, de cultuurhistorie en bouwkunst onder de aandacht van de inwoners en bezoekers van de gemeente Apeldoorn te brengen. In de hoofdstukken Activiteiten in het jaar 2023 en de Erfgoedkalender 2024 komt de grote verscheidenheid aan activiteiten naar voren en blijkt tevens dat Apeldoorn op het gebied van cultuurhistorie veel te bieden heeft.

Pub quiz en speciaal gebak ter gelegenheid van het 100e Historisch Café

Ontmoeting met de Raad van de gemeente Apeldoorn

Op donderdag 16 mei 2024 heeft het bestuur een presentatie gehouden voor de Raad van Apeldoorn in de zaal 'Het Rode Hert' in het kader onder de noemer 'in gesprek met de Raad'. Naast een terugblik op de gehouden activiteiten in het jaar 2023 werd ook ingegaan op de lopende en nog te houden evenementen in 2024. Tevens werd verantwoording afgelegd over de besteding van het jaarlijkse door de Raad ter beschikking gestelde budget.

Bestuurlijk overleg met de gemeente Apeldoorn

Op donderdag 15 februari vond het eerste bestuurlijk overleg in 2024 plaats met wethouder Peter Messerschmidt, die zowel Cultuur als Erfgoed in zijn portefeuille heeft. In dit overleg werd stilgestaan bij de Atlas van Apeldoorn, die dit jaar in het teken stond van de wijk Zevenhuizen, de ingebruikname van het Erfgoedhuis CODA met daarin opgenomen een eigen ruimte voor het EPA. Daarnaast werd stilgestaan bij het in juni te houden honderdste editie van het Historisch Café en in het najaar de herdenking van de Evacuatie september 1944 (80 jaar geleden). Als gast was aanwezig het Vertelgenootschap Apeldoorn om hun activiteiten toe te lichten. Door de Stichting Apeldoornse Monumenten (SAM) werd aandacht gevraagd voor het bedreigde gevelkunstwerk van Berend Hendriks aan de Nobelstraat, het beschermingsverzoek voor het pand Van der Houven van Oordtlaan 4 en de onteigeningsprocedure van het Panama pakhuis aan de Marktstraat.

Met brief, kenmerk BM/202404/01 d.d. 5 april 2024 heeft het bestuur het reeds op 12 januari door de Deelnemersraad vastgestelde Beleidsplan voor de periode 2024 – 2027 aangeboden. In bijlage 3 van dit beleidsplan is het Meerjaren Activiteitenplan voor de periode 2024 – 2027 opgenomen, dat is gebaseerd op het ontvangen van jaarlijkse subsidies ter grootte van € 57.000 (2024 exclusief aanvulling voor de OMD) en € 61.000 in 2027.

Het tweede overleg in 2024 vond plaats op donderdag 30 mei waarin door het EPA aandacht werd gevraagd voor de reeds gememoreerde projecten Atlas van Zevenhuizen en de jubileumeditie van het Historisch Café alsmede de komende Open Monumentendagen met als thema 'Routes, Netwerken en Verbindingen'. Samen met de Stichting Apeldoornse Monumenten (SAM) werd de zienswijze op de nieuwe Cultuur- en Erfgoednota toegelicht, ingegaan op het aanwijzen van monumenten op basis van Post '70 en voorgesteld om het complex van Radio Kootwijk aan te dragen als UNESCO Werelderfgoed. De SAM kreeg gelegenheid om een aantal knelpunten onder de aandacht te brengen, waaronder het niet beschermd zijn van een aantal panden met cultuurhistorische waarde, het herstel van de windmotoren in Wenum – Wiesel, opnieuw de onteigening van het Panama pakhuis en inpassing in het project Grote Markthof en de verkoop van de Wenumse Watermolen.

Met schrijven, kenmerk 2023/0279 – 50211708 d.d. 4 oktober 2024 heeft het College van B&W de subsidie over het jaar 2023 definitief vastgesteld op een bedrag van €53.469.

Woensdag 27 november vond het derde overleg in 2024 plaats, waarin vooral EPA partner Stichting Indisch Erfgoed ruimte kreeg om haar doelstellingen en eventuele knelpunten met betrekking tot haar activiteiten kenbaar te maken. Door EPA werd aandacht gevraagd voor het project Verbetering fietspad op het voormalig spoortracé Apeldoorn – Vaassen, de bestemming van gevonden oude maalstenen van de Wenumse Watermolen en de melding dat de Atlas van Apeldoorn in het jaar 2025 in het teken van de wijk De Sprengen komt te staan. Door de SAM werd gewezen op het project Post'70 monumenten en de toename van donateurs en begunstigers. Tot slot werd een presentatie gegeven van het de mogelijke inrichting van het pand Marktstraat 12 middels inpassing in het project Grote Markthof.

Met schrijven, kenmerk 2025/0396 – 5485932 d.d. 17 december 2024 heeft het College van Burgemeester en wethouders een subsidie voor het jaar 2025 toegekend van €51.632.; deze toekenning betreft de geplande activiteiten zoals opgenomen in ons jaarplan 2025 en daarover gemaakte prestatieafspraken, doch exclusief de organisatie van de Open Monumenten Dagen 2025. Hiervoor zal de gemeente nog een aparte subsidiebeschikking afgeven.

Erfgoedhuis en de EPA kamer

Het Erfgoedhuis en de 'EPA kamer'

Het CODA Erfgoedhuis biedt – naast expositieruimte – ook ruimte en gelegenheid voor de Stichting Erfgoedplatform Apeldoorn (EPA) en de 23 aangesloten organisaties om elkaar en externe gesprekspartners te ontmoeten en bijvoorbeeld de organisatie van publieksgerichte activiteiten voor te bereiden en – indien mogelijk – ook ter plekke uit te voeren.

Op 1 mei kon het CODA Erfgoedhuis en de EPA kamer worden geopend door wethouder Peter Messerschmidt, Carin Reinders (directeur CODA) en Ben Mouw (voorzitter Erfgoedplatform Apeldoorn)

In de maanden daarna is de inrichting verder voltooid. De ruimte is direct in gebruik genomen. EPA organisaties kunnen de ruimte reserveren via de website. Tot 1 januari 2025 zijn er tenminste 74 activiteiten geweest (mogelijk meer, want niet alle zijn in het logboek ingeschreven).

Naast diverse overleggen door en met EPA organisaties is er o.a. een tentoonstelling gehouden over Sparta/Junker fietsfabrieken in Apeldoorn tijdens de Open Monumenten Dagen.

Enkele bijzondere overleggen waren met: Erfgoedplatform Hilversum i.o., voorbereidingen voor projecten 80 jaar vrijheid, evacuatie Arnhem en de Open Monumenten Dagen.

Inrichting 'EPA kamer' in het Erfgoedhuis

EPA zorgt zelf voor de inrichting en gebruik van de voor EPA beschikbare ruimte, de 'EPA-kamer' in het Erfgoedhuis.

Uitgangspunt voor de inrichting is dat de ruimte is ingericht als een 'huiskamer', maar ook geschikt is voor overleg en activiteiten van (vertegenwoordigers van) de aangesloten organisaties.

Om informatie te tonen aan de algemene (bibliotheek) zijde, wordt nog gekeken naar de mogelijkheid om een public display te installeren.

Hier wordt o.a. de agenda met het activiteitenprogramma getoond, alsmede informatie over de aangesloten organisaties.

(foto: rechts de kale EPA kamer. onder impressie na de inrichting)

Erfgoed Gelderland

De organisatie Erfgoed Gelderland bestaat uit de Coöperatie Erfgoed Gelderland en de Stichting Gelders Erfgoed. De Coöperatie UA (Uitgesloten Aansprakelijkheid) treedt op als belangenbehartiger van de inmiddels 250 leden, terwijl de stichting als uitvoerend orgaan en subsidieontvanger van de provincie Gelderland fungeert. Sinds 2013 is het Erfgoed Platform Apeldoorn lid van de Coöperatie Erfgoed Gelderland. Inmiddels zijn ook een aantal partners van het EPA lid van de coöperatie, te weten Apeldoorns Gidsen Collectief, CODA, Oudheidkundige Vereniging de Marke, Stichting Indisch Erfgoed, Stichting Koninklijk Apeldoorn en Stichting Röntgen Apeldoorn.

Jaarlijks worden er twee ledenvergaderingen en diverse workshops gehouden. De eerste ledenvergadering werd gehouden op maandag 27 mei en stond grotendeels in het teken van de behandeling van het jaarverslag en jaarrekening 2023; daarnaast werd aandacht besteed aan het resultaat van het Ledenbetrokkenheidsonderzoek, provinciale belangenbehartiging waaronder ontwikkelingen Gelders Museum en subsidieregeling Kleine musea en historische verenigingen en het Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028. Tevens werd een oproep gedaan om aan te sluiten bij diverse werkgroepen, waaronder de ledencommissie Zichtbaarheid en Communicatie.

Op vrijdag 15 november vond in 'Genieten in de Weerd' de najaarsvergadering plaats, waarin aandacht werd besteed aan het Werkplan en Begroting 2025 van de Coöperatie en de stand van zaken rond Provinciale belangenbehartiging en Ledenbetrokkenheid; na afloop vond het mini-symposium 'Samen met AZC's en het COA' plaats

Op donderdag 12 december vond in de voormalige Maurits Kazerne de Gelderse Landdag plaats onder de titel 'Samen geschiedenis maken'. Na een plenair ochtendprogramma met o.a. lezingen door Taco Dibbits (directeur Rijksmuseum) en Hester Dibbits (Reinwardt Academie). Aansluitend werden er diverse workshops gehouden, onderbroken door een lunchpauze. Na afsluiting van de Gelderse Landdag vond het afscheid plaats van hoogleraar Gelderse geschiedenis Dolly Verhoeven, die na 10 jaar haar werkzaamheden aan de Radboud Universiteit heeft beëindigd.

Tot slot kan gemeld worden dat voorzitter Ben Mouw sinds maart 2024 deel uitmaakt van de Ledencommissie Zichtbaarheid en Communicatie, die elk kwartaal een online bijeenkomst houden om de bekendheid van Erfgoed Gelderland te vergroten.

Dolly Verhoeven ontvangt koninklijke onderscheiding uit handen van commissaris van de Koning Henri Lenferink.
Fotograaf: Jurjen Poeles

Deelnemersraad

Het jaar 2024 werd begonnen met een Deelnemersvergadering tijdens de inspiratie- en nieuwjaarsbijeenkomst op vrijdag 12 januari in de Ruitersmolen in Beekbergen. In de Deelnemersvergadering werden een aantal huishoudelijke mededelingen gedaan en het nieuwe bestuursreglement besproken. Tevens werd door Hans Hogenbirk een presentatie gehouden over het toekomstige Erfgoedhuis bij CODA.. Na de vergadering verzorgde Liesbeth Tonckens, directeur bedrijfsvoering van Erfgoed Gelderland, een presentatie over de werkzaamheden en activiteiten van zowel de Coöperatie als de Stichting Erfgoed Gelderland. Tot slot werd onder het genot van een hapje en drankje het nieuwe jaar ingeluid.

De eerste reguliere vergadering vond plaats op donderdag 21 maart in de Groene zaal van CODA waarin de Stichting Collectie '40-'45 en de Stichting Middelste Molen zich voorstelden. Er werd stilgestaan bij de komende viering van de 100ste editie van het Historisch Café, de opening van het Erfgoedhuis op 1 mei en de in de maand juni te starten Atlas van de wijk Zevenhuizen. Ook werd het bestuursreglement en rooster van aftreden van het Algemeen Bestuur definitief vastgesteld. Het concept jaarverslag met jaarrekening en de Erfgoedkalender 2024 werd definitief vastgesteld.

In de bijeenkomst op 13 juni vonden er presentaties plaats van de Stichting Fietsgilde en de Stichting Prehistorisch Kamp Apeldoorn (HAPS), werd de zienswijze van het EPA op de conceptnota Cultuur en Erfgoed van de Gemeente Apeldoorn vastgesteld en de conceptnota Evenementensubsidies / vergunningen besproken. Tevens werd de oproep gedaan om deel te nemen aan de Cultuur- en Erfgoedbijeenkomst onder de noemer 'Samen komen we verder' op vrijdag 28 juni 2024 in het gebouw St@art bij Apenheul in park Berg en Bos.

Donderdag 5 september vond de vierde vergadering in 2024 plaats, waarin o.a. een presentatie plaatsvond over de Open Monumenten Dagen 2024, met als thema 'Routes, Netwerken en Verbindingen' op 14 en 15 september. Naast het bespreken van het onderzoek naar erfgoed initiatieven in de provincie Gelderland, de komende activiteiten in het kader van de Atlas van de wijk Zevenhuizen werd ook stilgestaan bij de op 27 september te houden Herdenkingstocht en herdenkingen van de evacuatie uit 1944 in zowel Arnhem als Beekbergen. Met het bespreken van de voorlopige Evenementenkalender 2025 en presentaties van de Stichting Apeldoornse Monumenten en de Stichting Vrienden Begraafplaats Soerenseweg was het een overvolle agenda.

De laatste vergadering in het jaar 2024 vond plaats op donderdag 21 november in CODA. naast het vaststellen van de definitieve Erfgoedkalender 2025, werd stilgestaan bij het project 80 jaar Vrijheid in 2025, de vernieuwing van de EPA website en de mogelijkheden voor het gebruiken van de EPA-kamer in CODA. Tevens vonden er presentaties plaats van de Stichting Indisch Erfgoed en de Stichting Oranjefeesten en werden de vergaderdata voor 2025 vastgesteld. Helaas werd deze vergadering heel slecht bezocht, hetgeen voor het Dagelijks Bestuur reden was om middels een brief de partners te verzoeken om bij de reeds lang van te voren geplande bijeenkomsten aanwezig te zijn, zodat in gezamenlijkheid besluiten genomen kunnen worden en elkaar te informeren over de te organiseren activiteiten en werkzaamheden.

Archeologische Werkgroep Apeldoorn

Boomfeestdag met IVN Apeldoorn

Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur in het jaar 2024 kwam negen keer bijeen, op een maandagmiddag van 15.00 tot 17.00 uur in de periode tot en met april in een van de zalen van CODA en vanaf 1 mei in de eigen EPA-kamer achterin de bibliotheek. In het Algemeen Bestuur nemen naast de leden van het Dagelijks Bestuur en de communicatieadviseur, vertegenwoordigers van het Apeldoorns Gidsen Collectief, CODA, Stichting Apeldoornse Monumenten en de Vereniging Oud Apeldoorn deel om overleg te plegen over diverse ontwikkelingen en toekomstige projecten. Naast de lopende zaken worden ook de bijeenkomsten van de Deelnemersraad voorbereid en besluiten omtrent deelname aan externe activiteiten genomen. In de ontstane vacature m.b.t. de vertegenwoordiging van de SAM is in begin van het jaar voorzien met de toetreding van Inez Overweel, waarmee het Algemeen Bestuur weer op volle sterkte is.

Bestuursactiviteiten in het jaar 2024

In 2024 nam het aantal uitnodigingen voor het Dagelijks Bestuur om aanwezig te zijn bij diverse gelegenheden fors toe, zoals Herdenking Apeldoornsche Bosch op 22 januari, congres Gastvrijheid georganiseerd door Hogeschool Saxion op 23 januari, presentatie Apeldoorns kwartet van serviceclub 'Kiwanis' in Restaurant De Echoput op 26 maart en deelname pitch Erfgoedprijs 2024 bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed op 24 april. Op 6 juni vond in Weert de uitreiking van deze prijs plaats (3^e plaats voor Apeldoorn), werd op 17 juni een delegatie uit Hilversum ontvangen, op 18 juni de bijeenkomst van FARO bijgewoond in Amersfoort en op 28 juni de lancering van de nieuwe erfgoednota in het gebouw St@art in Stadspark Berg en Bos. Ook in het tweede halfjaar van 2024 vonden er vele bijeenkomsten plaats, waarbij het bestuur vertegenwoordigd was zoals o.a. bij de Airborne-herdenking in de Koning Willem III kazerne op 20 september, onthulling maquette bij Paleis Het Loo op 3 oktober, kick off 80 jaar Vrijheid in het stadhuis op 5 november, ingebruikstelling gerestaureerde windmolen in Wenum op 8 november, het Kerstconcert van het Orkest van de Koninklijke Marechaussee in de Grote Kerk en de afronding van de explosievenopruiming in het Kroondomein op 13 december in schouwburg Orpheus. Daarnaast heeft de voorzitter een drietal presentaties over het EPA gehouden op 16 mei voor de Raad van Apeldoorn in het Stadhuis, op 18 september voor de Kiwanis in Brasserie de Vlijt en op 21 september bij de Vereniging Oud Apeldoorn in de Heemgaard. Ook werd acte de presence gegeven bij de presentaties van mede door het Fonds Apeldoornse Historische Publicaties gefinancierde uitgaven: het boek 'Loenen en Zilven' op 22 november in Hotel-restaurant den Eikenboom in Loenen en het boek 'Bosarbeiders in Hoenderloo' op vrijdag 29 november in museum 'd' Kleine Arcke' in Hoenderloo. Ook de reguliere bijeenkomsten en overleggen vergden de nodige tijd van de voorzitter, die zowel bij het OMD comité als ook bij de werkgroep Atlas de voorzitterskamer hanteert en betrokken is bij de organisatie van de Historische Café's en de herdenkingstocht en herdenkingen Evacuatie september 1944

Samenwerking

De samenwerking tussen de deelnemende organisaties in het Erfgoedplatform Apeldoorn wordt steeds intensiever, hetgeen resulteert in het gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe initiatieven en uitbreiden van gezamenlijke activiteiten. Dit kwam tot uiting bij de organisatie van de jaarlijkse Atlas van Apeldoorn, dit jaar de wijk Zevenhuizen en bij de Open Monumentendagen, waaraan diverse partners samen met het bestuur van het EPA invulling hebben gegeven. Vanwege de aanwezige deskundigheid en ervaring bij de deelnemende partners weet men elkaar goed te vinden, hetgeen ook de onderlinge verstandhouding ten goede komt.

Deze samenwerking en het elkaar versterken heeft tot gevolg dat steeds meer organisaties zich willen aansluiten bij het EPA. In de maand november 2024 werd door de Deelnemersraad ingestemd met de deelname van de 'Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal'.

Voor zover mogelijk wordt ook door de gemeente Apeldoorn en Apeldoorn Partners dankbaar gebruik gemaakt van de bij de aangesloten organisaties aanwezige deskundigheid middels het inroepen van ondersteuning bij evenementen.

Naast het gezamenlijk oppakken en organiseren is ook het afstemmen van te houden activiteiten een belangrijk aspect binnen het Erfgoedplatform, teneinde te voorkomen dat op dezelfde dag/tijdstip meerdere cultuurhistorische bijeenkomsten plaatsvinden. Om hieraan tegemoet te komen is sinds 2015 een eigen website www.erfgoedplatformapeldoorn.nl beschikbaar, waarop de activiteitenkalender wordt vermeld, zie hiervoor ook het hoofdstuk Media en publicaties.

Zoeken

Activiteiten Nieuws Ruimte voor Erfgoed Erfgoedlinks FAHP Over EPA Meer

RECENTE BERICHTEN

4 en 5 mei op Nationaal Ereveld Loenen

Op Nationaal Ereveld Loenen wordt tijdens Eerbewijs, de jaarlijkse dodenherdenking op het ereveld, op 4 mei om 13.30 uur stilgestaan bij de gevolgen van oorlog en hoe deze doorwerkt op de generaties e...

[Lees meer](#)

Expositie 80 jaar vrijheid

Expositie: 80 jaar vrijheid Het Erfgoedhuis presenteert, in samenwerking met Stichting Bevrijding van de Veluwe, een speciale expositie in het kader van 80 jaar vrijheid met als titel De prijs van vri...

[Lees meer](#)

Bouwhuiscafé (mei)

ACTIVITEITEN

1 APR

[Fietstochten met het Fietsgilde Apeldoorn in april](#)

Het Fietsgilde Apeldoorn bie...

1 APR

[Stadswandelingen met AGC gids in april](#)

Het Apeldoorns Gidsen Collec...

4 APR

[Expositie 80 jaar vrijheid](#)

Expositie: 80 jaar vrijheid ...

8 APR

[Atlas van Apeldoorn \(Wijk De Sprengen\)](#)

In de serie Atlas van Apeldo...

24 APR

[herdenkingsbijeenkomst Anton de Kom](#)

Anton de Kom is een schrijve...

1 MEI

[Fietstochten met het Fietsgilde Apeldoorn in mei](#)

Het Fietsgilde Apeldoorn bie...

1 MEI

[Stadswandelingen met een gids van het AGC - mei](#)

Het Apeldoorns Gidsen Collec...

1 MEI

[Bouwhuiscafé \(mei\)](#)

Lezing door architect MAARTE...

Website Erfgoedplatform Apeldoorn

Fonds Apeldoornse Historische Publicaties

De in het najaar van 2023 ingediende aanvragen zijn in de maand januari 2024 beoordeeld door de adviescollege en op 7 februari van een advies voorzien. Op de aanvraag van Waanders uitgevers namens Marc Deckers voor de uitgave 'de dappere Mejuffrouw Gehner, over het moedige verzet van de Apeldoornse bibliotheek in de Tweede Wereldoorlog' en de aanvraag van de Bronkerk Ugchelen voor de uitgave 'Gedenkboek 100 jaar Bronkerk' werd een positief advies uitgebracht, terwijl over de aanvraag van de Stichting Wilhelminaring voor een boek over 25 jaar Wilhelminaring negatief werd geadviseerd vanwege het ontbreken van een historisch thema.

In de maand juli kwamen een tweetal aanvragen binnen van mevrouw Corrie de Kool – Verhoog voor de uitgave 'Loenen en Zilven, sporen in een rijk verleden' en van de heer Herman Markink voor de uitgave 'Woningen voor bosarbeiders in De Krim bij Hoenderloo'. Op beide aanvragen heeft de adviescommissie op 9 september een positief advies uitgebracht.

In de maand november werd nog een spoedaanvraag ingediend door de Vereniging Oud Apeldoorn voor de uitgave over de metaalindustrie, getiteld 'IJzersterk Apeldoorn'. Daar het bestuur van de Vereniging Oud Apeldoorn dit boek graag tijdens de nieuwjaarbijeenkomst op 11 januari 2025 wilde presenteren, is de aanvraag tussendoor beoordeeld en op 4 november van een positief advies voorzien.

In de maand december werden nog twee aanvragen ingediend, die in de maand januari 2025 beoordeeld zullen worden.

Het bestuur van het FAHP bestaat uit Carin Reinders (voorzitter), Ben Mouw (secretaris) en Ed Dijkstra (penningmeester), ondersteund door een adviescommissie, die een onafhankelijk oordeel over de aanvragen aan het EPA bestuur uitbrengt.

Eind december is afscheid genomen van commissielid Mirjam van Weert – Timmerman i.v.m. het aanvaarden van een baan in Hilversum; haar opvolger is Benjamin Stiphout.

Inmiddels heeft het FAHP vanaf de start in het najaar van 2017 tot en met 31 december 2024 de uitgifte van dertig boeken/boekjes mogelijk gemaakt.

Voor een overzicht van de via het FAHP mogelijk gemaakte uitgaven in 2024 verwijzen wij naar Bijlage 4.

Omslag publicatie 'Mejuffrouw Gehner en meneer Zwager', door Mark Dekkers

Objecten

Op vrijdagmiddag 9 februari is eindelijk , in het bijzijn van vele genodigden, door wethouder Peter Messerschmidt, het kunstobject 'De Worp' van Wouter Bloemendal onthuld op de grens van het terras van het Theehuis en het plantsoen van de Bosvijver in park Berg en Bos. Middels de plaatsing van een paneel met informatie terzijde van de trap naar de bosvijver wordt de geschiedenis rond het graven met menskracht van de vijver in de dertiger jaren ontsloten.

Voor het aanbrengen van een verbeelding op de locatie van het voormalige Sportfondsenbad in het centrum van Apeldoorn, waar de woningbouw reeds enige tijd in gebruik is, is geen voortgang geboekt bij dit project. Om over de financiën te kunnen beschikken voor deze realisatie is een Reserve Fonds Plaatsing Objecten in de jaarrekening gevormd.

Ook de restauratie van twee rijksmonumenten: het plaatsen van nieuwe bloembakken op de brug Oranjepark/Regentesselaan en het herplaatsen van de lantaarn en terugbrengen van de oorspronkelijke bank op de brug Wilhelminapark/Generaal van Heutszlaan, heeft vertraging opgelopen. Voor deze realisatie, waarvoor een bijdrage is toegezegd aan de Stichting Apeldoornse Monumenten, zal het in de jaarrekening 2023 opgenomen bedrag worden toegevoegd aan de Reserve Fonds Plaatsing Objecten.

Onthulling van het kunstobject 'De Worp'

Gelet op het gegeven dat het relatief nog onbekend is dat het EPA ook bijdragen ter beschikking kan stellen voor de restauratie of nieuwe plaatsing van objecten in de gemeente Apeldoorn, heeft het bestuur besloten om middels een advertentie in de Stedendriehoek in januari 2025 hieraan aandacht te besteden.

Media en publicaties

Al bijna 10 jaar wordt maandelijks onder de noemer 'Ruimte voor Erfgoed' een nieuwsbrief / bulletin door het EPA (onder redactie van Hans Hogenbirk) uitgebracht waarin naast agendatips ook aanvullende informatie wordt opgenomen over bijzondere locaties / panden in de Apeldoornse samenleving. Van deze digitale nieuwsbrief wordt veelvuldig door de aangesloten organisaties gebruik gemaakt.

Niet onvermeld mag blijven dat ook diverse partners eigen verenigingsorganen (VOA magazine , SAM Jaarboek, de Marke, IVN Groenvoer) alsmede nieuwsbrieven (Bouwhuis, IVN Natuureducatie afdeling Apeldoorn, Stichting Apeldoornsche Bosch en Stichting Röntgen Apeldoorn) laten verschijnen voor hun leden en donateurs / vrienden.

De meeste deelnemende organisaties beschikken ook over een eigen website, die volop bezocht werden. Helaas houden niet alle organisaties de bezoeken bij, maar uit de ontvangen gegevens blijkt dat de pagina's in het jaar 2024 327.492 maal zijn bekeken. Oudheidkundige Vereniging de Marke spant de kroon met een aantal van ong. 60.000 bezoeken, op de voet gevolgd door de website van het IVN met 58.000 bezoeken. Ook de websites van de Stichting Vrienden van de Ruitersmolen met 34.000 en de Archeologische werkgroep met 30.977 mochten zich in een grote belangstelling verheugen. Het volgen van de Facebookpagina's laat een flinke stijging zien met een totaal van 21.291, terwijl ook inmiddels door diverse partners gebruik wordt gemaakt van Instagram met 807 bezoekers.

In totaal werden er door het EPA en de aangesloten partners 851 activiteiten gehouden met in totaal 112.147 deelnemers / bezoekers, een stijging t.o.v. 2023 met ruim 13.000 personen.

Promotieteam

Het Promotieteam van het EPA is regelmatig aanwezig bij erfgoed-activiteiten van het EPA en van de aangesloten partners. Het promotieteam bestond in 2024 uit 10 leden en is bij 10 (11 dagen) bijeenkomsten geweest.

Doelstelling is om de activiteiten van het EPA en haar aangesloten partners bij een breed publiek onder de aandacht te brengen middels het verstrekken van informatie, uitdelen van flyers en het vertonen van een diapresentatie. Tevens worden bezoekers geattendeerd op de digitale nieuwsbrief 'Ruimte voor Erfgoed', hetgeen geleid heeft tot meer abonnees.

Foto's van de EPA Promotiekraam en twee leden van het EPA-promoteam

Historisch Café

De Historische Café's vinden gewoonlijk plaats op een vrijdagmiddag/avond in CODA. De programmering wordt verzorgd door een werkgroep waarin leden van het Erfgoedplatform zitting hebben.

HISTORISCH CAFÉ ONTMOETEN, VERTELLEN en DELEN

Het Historisch Café valt rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het EPA en wordt samen met CODA georganiseerd. Deze café's hebben een vaste plaats gekregen op de jaarlijkse activiteitenkalender. Hieronder volgt een overzicht van de onderwerpen op de zes gehouden café's in 2024:

9 februari – Ruitersmolen, Apeldoornse Watermolens en Koninklijk Apeldoorn

In verband met de Night Run op de eerste vrijdag van februari, die dwars door CODA loopt, vond het eerste Historisch Café van 2024 plaats op de tweede vrijdag en stond in het teken van de geschiedenis van de Apeldoornse Watermolens, de geschiedenis van de Ruitersmolen en het jubileum van de Stichting Koninklijk Apeldoorn. Gerrit Jansen (vrijwilliger en bestuurslid bij de Stichting Vrienden van de Ruitersmolen) gaf een presentatie over de historie van de Ruitersmolen, die is opgericht als papiermolen en later is omgebouwd tot korenmolen. Aansluitend nam Henk Weltje de aanwezigen mee in het heden en verleden van de Apeldoornse watermolens middels een inkijkje in het boek, dat binnenkort over de bijna 70 watermolens, die Apeldoorn rijk is geweest, zal verschijnen. Tot slot verzorgde het bestuur van de Stichting Koninklijk Apeldoorn een presentatie over de activiteiten van de stichting in de afgelopen vijftientig jaar.

5 april – Mheenpark, boek Swoertje, Atlas van Apeldoorn en Dag van de Architectuur.

Het tweede café van 2024 kende een viertal onderwerpen. Henk Barkhof, ontwerper van o.a. het Mheenpark gaf uitleg over het ontwerp en aanleg van het park in het groene midden van de wijk Zevenhuizen. De langgerekte vorm is een gevolg van het gegeven dat oorspronkelijk een rij hoogbouwflats in de groene ruimte was gepland; na hevig protest van omwonenden is dit niet doorgegaan. Aansluitend presenteerde Masja Parlevliet het tweede boek over het zwijntje Swoertje, getiteld 'Swoertje wroet in vroeger'. Het boek gaat over de ijzerwinning op de Veluwe en is in samenwerking met haar vader, Nico Parlevliet tot stand gekomen. Masja gaf een korte vooruitblik op het archeologisch jaarverslag 2023. Het derde onderwerp betrof de 'Dag van de Architectuur', waarop door Hans Menke van Architectuurcentrum Bouwhuis een toelichting werd gegeven; met een lezing en architectuurfietsroute door de wijk Zevenhuizen zal invulling worden gegeven aan deze Dag van de Architectuur. Tot slot gaf Ben Mouw, voorzitter van het Erfgoed Platform Apeldoorn middels een korte presentatie een schets van de activiteiten van de Atlas van de wijk Zevenhuizen, die op zaterdag 15 juni in het winkelcentrum Anklaar zal worden afgetrapt.

Bestemmingsplan Sluisoord - De Mheen, 1978

7 juni – 100e Historisch Café & de Grote Apeldoornse geschiedenisquiz

Een heugelijk moment: de honderdste editie van het Historisch Café! De start vond plaats op vrijdag 6 september 2001 door burgemeester Fred de Graaf in het kader van de Open Monumentendag 2001 met het thema 'Huis en Haard'. In eerste instantie werden de café's vier keer per jaar in de maanden februari, april, september en november gehouden, doch vanaf het jaar 2017 is vanwege de vele verzoeken om wat te mogen komen vertellen, deze cyclus uitgebreid met een editie in de maand juni. In het jaar 2021`vond er

nog een uitbreiding plaats met een café in de maand oktober, gekoppeld aan de Maand van de Geschiedenis.

Het zeer gewaardeerde 75e Historisch Café op vrijdag 1 februari 2019 met een quiz over de historie van Apeldoorn was aanleiding voor de leden van de werkgroep om opnieuw een grote jubileumquiz te organiseren. Met de deelname van 12 tafels, bestaande uit vier personen, was er veel kennis aanwezig en vond er een flinke strijd om de winst plaats! Aan de tafel van de gemeente, die de vorige editie had gewonnen, werd ook gedeeltelijk deelgenomen door de nieuwe wethouder Nick Derks, die daarmee ook de nodige informatie over de geschiedenis van Apeldoorn tot zich kon nemen. De winst ging dit keer naar het team van de Stichting Indisch Erfgoed.

Pub quiz tijdens het 100e Historische Café

6 september - Open Monumenten Dagen

Het Historisch Café van september stond in het teken van de Open Monumenten Dagen, met als Europees thema 'Routes, Netwerken en Verbindingen'. Er werden vier presentaties gehouden: door Willie Vos (Fietsgilde) over het oorspronkelijke tracé van de snelweg A 50 en de Baronnenroute, Fred Janssen over de Herberg den Eikenboom, onder de titel '200 jaar geschiedenis kan weer 200 jaar vooruit', met een toelichting op de restauratie en inrichting van de herberg, die dateert uit het jaar 1803, Hans Tjalsma van de Modelspoorvereniging Vames over de modelspoorbanen, die bezichtigd kunnen worden in hun clubruimte aan de Kayersdijk en tot slot Ben Mouw (Erfgoedplatform Apeldoorn) met een schets van de hoogtepunten in het programma 2024.

4 oktober - Maand van de Geschiedenis – 'Echt nep'

Jaarlijks wordt landelijk in oktober de Maand van de Geschiedenis gehouden met op verzoek van CODA een extra Historisch Café. In de vierde editie werden, mede gelet op het thema 'Echt nep' rondleidingen verzorgd in CODA, rondleidingen langs hotspots en het CODA Erfgoedhuis., in het Archiefdepot en het Experientielab: namaken met computergestuurde machines en een spannend verhaal door het Vertelgenootschap Apeldoorn. Ter afsluiting volgde in het Café een lezing door Hans Schnitzler, schrijver van het Essay van de Maand van de Geschiedenis 2024 'De Mens, de machine & de therapeut'. Hans Schnitzler is filosoof, schrijver en columnist. In afwijking van gebruikelijk duurde dit café een uurtje langer en werd zeer matig bezocht.

1 november – Het Grote Verhaal van Apeldoorn.

Het laatste Historisch Café van 2024 stond in het teken van verschillende thema's uit Het Grote Verhaal van Apeldoorn. Allereerst gaf auteur Corrie de Kool aan de hand van het later die maand te presenteren boek 'Loenen en Zilven, sporen in een rijk verleden over de ontstaansgeschiedenis van het dorp Loenen en het buurtschap Zilven. Maartje Nuesink, coördinator van lustrumjaar 80 jaar Vrijheid bij de gemeente Apeldoorn, gaf een toelichting op het programma in Apeldoorn van 80 jaar Vrijheid. Het belooft een bijzonder jaar te worden waarbij herdenken en vieren van de vrijheid centraal staan. Tot slot introduceert Alex Donswijk, lid van de werkgroep Publicaties van de Vereniging Oud Apeldoorn in zijn presentatie het nieuwste boek, getiteld 'IJzersterk Apeldoorn'. Dit nieuwe boek in de bedrijvenserie stelt de metaalindustrie in Apeldoorn centraal. Het beschrijft de oorsprong en opkomst van uiteenlopende en verschillende ondernemingen en bedrijven in de omvangrijke plaatselijke metaalindustrie.

Corrie de Kool spreekt over haar boek 'Loenen en Zilven, sporen in een rijk verleden'

De werkgroep van het Historisch Café bestaat uit: Ellen Oomen, Adrienne Zuiderweg, Tessel Hengeveld, Ben Mouw (voorzitter) en Stefan Rutten.

Naast de genoemde onderwerpen zijn de Column van Carin Reinders, directeur-bestuurder van CODA, en het zogenaamde Nieuwsblok vaste onderdelen van het Historisch Café. De presentatie werd in het jaar 2024 afwisselend verzorgd door Ellen Oomen en Ben Mouw, terwijl de begeleiding middels pianospel ook in het jaar 2024 werd verzorgd door Lex Sonneveld.

Het Historisch Café is de verzamelplaats waarop van alles op erfgoedgebied in Apeldoorn naar voren wordt gebracht en gelet op de vele bezoekers (in 2024 in totaal 520 personen) worden deze cafe's gewaardeerd.

Activiteiten in het jaar 2024

In Bijlage 2 is de Erfgoedkalender 2024 opgenomen, waarin een overzicht wordt gegeven van de uitgevoerde activiteiten met bijbehorende kosten door de deelnemende organisaties in het jaar 2024.

Project Atlas van Apeldoorn

In nauwe samenwerking met CODA en de gemeente Apeldoorn wordt jaarlijks door het EPA een wijk of dorp binnen de gemeente Apeldoorn 'in de kijker' gezet. Dit jaar stond de wijk Zevenhuizen centraal die in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw is aangelegd vanwege de komst van De Belastingdienst, Philips, TNO en het Kadaster. De officiële aftrap vond plaats in het weekend van 15 en 16 juni op het voorplein van het winkelcentrum Anklaar. In aansluiting op een lezing over de archeologie van de wijk op vrijdagavond 14 juni hield wethouder Marco Wenzkowski op zaterdag 15 juni om 13.00 uur de openingstoespraak met medewerking van De Apeldoornse Pijpers, waarna onder leiding van Architectuurcentrum Bouwhuis in het kader van de Dag van de Architectuur een fietstocht volgde door de wijk. Op zondag stond de Archeo Hotspot in het centrum van winkelcentrum Anklaar, waarvoor veel belangstelling, vooral van kinderen, bestond. Op maandagmorgen 17 juni werd de expositie in CODA geopend door de voorzitter van de wijkraad Welgelegen en Oud Zevenhuizen. Naast diverse wandelingen van het Apeldoorns Gidsen Collectie, excursies van IVN met gidsen en via de IVN Routes-app, begeleide fietstochten (Fietsgilde) en op eigen gelegenheid (IVN Apeldoorn), een fototentoonstelling in CODA (VOA), diverse lezingen over oud Zevenhuizen, aanleg Mheenpark en ontwikkeling van de wijk alsmede een Verhalentafel (gebouw O55) plaats. Met de erfgoedwandeling van het AGC op zaterdagmiddag 9 november 2024 is de Atlas officieel afgesloten.

Opening expositie over Zevenhuizen in CODA Erfgoedhuis

Open Monumenten Dagen (OMD)

Het meest tot de verbeelding sprekende evenement dat jaarlijks onder de vlag van het EPA wordt georganiseerd door de SAM, is de Vriendenloterij Open Monumenten Dagen, die altijd landelijk in het tweede volle weekend van september plaatsvinden met dit jaar als thema 'Routes, Netwerken en Verbindingen'. Gelet op het thema werd door het OMD comité vooral ingezet op het aandacht vestigen op oude handelswegen, logementen, mobiel erfgoed en het maken van verbindingen. De officiële opening vond plaats op zaterdag 14 september om 12.00 uur door wethouder Peter Messerschmidt bij de Echoput waar naast het startsein voor de OMD ook de nieuwe licht- en geluidsinstallatie in werking werd gesteld. De historie van De Echoput als tolhuis, pleisterplaats en recreatieve bestemming past precies bij het thema van OMD 2024. Middels een door het Fietsgilde uitgezette route over het beoogde tracé van de snelweg A50 werd het Spoorwachtershuisje, gelegen aan de Soerenseweg aangedaan, waar een foto expositie te bezichtigen was van de voormalige Koningslijn. Naast het kennismaken van de bouw van modelbanen bij de Modelspoorvereniging VAMES aan de Kayersdijk kon ook de prachtige verzameling oude auto's bezichtigd worden in het Ford Museum Tullekensmolen, gelegen aan de Oude Beek in Beekbergen met ook authentieke onderdelen van de voormalige Watermolen. Even verderop kon ook de Ruitersmolen, waar nog op traditionele wijze papier wordt gemaakt en sinds kort ook graan wordt gemalen met een bezoek

worden vereerd, omlijst op zondagmiddag met een optreden van de Koninklijke Stedelijke Harmonie, die in 2025 haar 175 jarig bestaan zal vieren. Evenals in 2023 tijdens het 100 jarig bestaan van Radio Kootwijk kon ook dit jaar genoten worden van de werkzaamheden van de Landelijke Vereniging Radio Zendamateurs, die in gebouw B op Radio Kootwijk hun domicilie hadden op beide dagen; verder terug in de tijd kon De Hunneschans met een bezoek worden vereerd om demonstraties van ijzer smeden en sieraden bij te wonen en een verdedigingswerk uit de periode van rond 900 na Chr. te bezichtigen. Ook Het Aardhuis, gebouwd op de 'Aardmansberg' in opdracht van Koning Willem III voor bijeenkomsten met militaire autoriteiten kon bezocht worden alsmede een wandeling door het dorp Hoenderloo met openstelling van de Heldringkerk en optreden van de Veluwe Cantorij. Gelet op het thema kon ook niet aan de geschiedenis van het Apeldoorns Kanaal voorbij worden gegaan door openstelling van zowel het Brugwachtershuisje met een foto expositie en het Café De Oude Haven, van waaruit het Apeldoorns Gidsen Collectief kanaalwandelingen verzorgde. Vanaf CODA, waar o.a. oude bromfietsen van het merk Sparta werden geëxposeerd, kon een rit met een paardentram worden gemaakt naar Paleis Het Loo v.v.

Een parel in het programma was dit jaar de grondig gerestaureerde herberg Den Eikenboom, die dateert uit het jaar 1803 gelegen op een kruispunt van eeuwenoude handelsroutes; via een looproute kon bijna het gehele pand bezichtigd worden, terwijl de muziekvereniging Oefening Leidt Tot Ontwikkeling (OLTO) voor muzikale omlijsting zorgde en het Vertelgenootschap Apeldoorn vertellingen verzorgde. Tot slot zij opgemerkt dat ook het Proef-Loaal Het Achterom, een voor velen onbekende Apeldoornse monumentale parel, waar ook medewerking werd verleend door het Vertelgenootschap, zeer druk werd bezocht

Vrijwilligers tijdens de Open Monumenten Dagen

Voor het zesde jaar op rij vonden zogenaamde Mystery Monument Diners plaats op vrijdag 13, zaterdag 14 en zondag 15 september. Ditmaal vonden deze diners plaats in het Proef-Loaal Het Achterom. Alle drie avonden waren vooraf uitverkocht, zodat in totaal 216 personen konden deelnemen. Naast het uitserveren van een 3-gangen diner gevolgd door koffie na maakten de deelnemers een klein rondje door het centrum onder leiding van een gids via de Mariastraat, Korenpassage, Korenstraat, Hoofdstraat en terug naar de Mariastraat. Het Vertelgenootschap verzorgde een verhaal over de geschiedenis van het Proef-Loaal, die terug gaat tot het jaar 1910, ontworpen door de bekende Apeldoornse architect Andries van Driesum en dienstdoende als stalhouderij van het Wapen van Gelderland. Het initiatief voor dit evenement is afkomstig van medewerkers van de afdeling Cultuur en Erfgoed van de gemeente Apeldoorn.

Herdenking Evacuatie september 1944

Op vrijdag 27 september 2024 werd evenals in 2019 stilgestaan bij het gegeven dat het 80 jaar geleden is dat Arnhem en omgeving (o.a. Overbetuwe) op last van de Duitse bezetter ontruimd moest worden. In 1944 zijn 150.000 inwoners op pad gegaan om elders onderdak te vinden; in de gemeente Apeldoorn zijn toen een kleine 50.000 Arnhemmers opgevangen! Om oud-evacués (toentertijd kinderen) en nazaten de mogelijkheid te bieden om dit zeer ingrijpende besluit te gedenken, is een herdenkingstocht georganiseerd met als thema: Ontheemd.

Na een aftrap door dominee Jan Bos in het bijzijn van zo'n 95 belangstellenden in het Dominicanenklooster in Huissen gingen om 8.30 uur 70 wandelaars met witte vlaggen op weg via de dijk langs de Rijn richting het Huis

der Provincie Gelderland in Arnhem; daar voegden een 25-tal evacués met familieleden zich bij de wandelaars en werden zij, na een welkomstwoord van voorzitter organisatiecomité Ben Mouw, toegesproken door gedeputeerde Peter Drenth, gevolgd door een presentatie van de broers Wim en Jak Boumans over hun vlucht en uiteindelijke evacuatieadres in Varsseveld; hierna liepen de deelnemers (sommigen met Rode Kruis vervoer) door het centrum naar het monument 'De Vlucht' gelegen in het plantsoen aan de Jansbuitensingel.

Na een toespraak van wethouder Bob Roelofs volgde verhalen van drie evacués, gebaseerd op interviews uit het project 'IK KOM TERUG' door leerlingen van de Arnhemse vmbo school 't Venster; tot slot ging historicus Ad van Liempt in op het motief van de nazi's om Arnhem te ontruimen; pure wraakzucht!

Hierna werden alle deelnemers en de leerlingen van 't Venster en reporters van Omroep Gelderland met drie bussen van de Stichting Veteraan autobussen overgebracht naar Beekbergen, waar een lunch werd aangeboden en Wil Vos een verhaal vertelde over haar grootvader die als Rode Kruis vrijwilliger behulpzaam was bij het vervoeren van evacués en ternauwernood aan het bombardement bij hotel De Smittenberg wist te ontkomen. Aansluitend werd met muziek van de 48th Highlanders of Holland koers gezet naar het Exodus monument aan de Arnhemseweg, waar het Harmonie Orkest Prinses Juliana uit Beekbergen speelde.

Ook leerlingen uit klas 7/8 van de Openbare Basisschool Beekbergen verleenden hun medewerking middels het leggen van bloemen en las leerling Lara Bosch het verhaal voor van Louis Helmich over de goudsbloem (marigold); aansluitend hield wethouder Peter Messerschmidt een toespraak, waarna vanwege hevige regenval de bijeenkomst bij het Exodus monument werd afgebroken en voortgezet in de kantine van de voetbalvereniging Beekbergen. Hier volgde een bijdrage van Sara Berk, kinderburgemeester van Apeldoorn, met een gedicht over de terugkeer na de evacuatie door mevrouw Door Mom. Voor de Vereniging Oud Apeldoorn schreef oud-evacué Rijk Bennis op wat de evacuatie voor hem betekende, welke tekst door Ellen Oomen werd voorgelezen. Tot slot riep Ineke Inklaar, journalist en schrijver van het boek 'Vluchteling in eigen land' de aanwezige evacués op om hun verhaal te delen, opdat we niet vergeten!

Ter afsluiting van het officiële programma zong Ellen Oomen samen met de aanwezigen het bekende oorlogslied 'We'll meet again' van Vera Lynn, waarna onder het genot van een hapje en drankje vele ervaringen werden uitgewisseld. Rond 16.30 uur vertrokken de aanwezigen met drie bussen naar Arnhem en Huissen, waarmee de Herdenkingstocht 2024 ten einde kwam.

De Apeldoornse kinderburgemeester Sara Berk las een gedicht over de kinderen die moeten vluchten.
'Hun moed en kracht zullen altijd bij ons zijn'.

Voetnoot: 24 januari 2025 werd in het stadhuis van Arnhem in het bijzijn van wethouders uit Apeldoorn, Arnhem en Lingewaard en zo'n 70 belangstellenden een herinneringsboekje gepresenteerd; een weergave van deze bijeenkomst volgt in het jaarverslag 2025.

Maand van de Geschiedenis

Oktober is de Maand van de Geschiedenis, het grootste geschiedenisevenement van Nederland. In CODA waren deze maand vele activiteiten, zowel voor kinderen als voor volwassenen. Gestart werd vrijdag 4 oktober met een speciale editie van het Historisch Café (zie het hoofdstuk Historisch Café); 11 oktober met een voorstelling onder de noemer STRAAL over professor Röntgen door de Toneelgasten en De Cirkel, met een interactieve spelshow op zaterdagmiddag 12 oktober in het CODA amfitheater; met een maakmiddag voor de kinderen op woensdagmiddag 16 oktober; vrijdag 18 oktober in het Erfgoedhuis het thema 'Echt nep'; met een Verhalentafel (24 oktober) en een familiedag op zondag 27 oktober.

Expositie 'Echt Nep' in CODA Erfgoedhuis

Verhalentafel in de EPA kamer op 24 oktober 2024

Over de in het jaar 2024 uitgevoerde activiteiten onder de vlag van het Erfgoedplatform zie Bijlage 2 met aan de hand van de Erfgoedkalender 2024, een overzicht met vermelding van de onderwerpen en de werkelijk gemaakte kosten.

Financiering

In de Activiteitenkalender 2024 in Bijlage 2 zijn de totale uitgaven van zowel de uitgevoerde activiteiten als van de structurele kosten opgenomen. In totaal is in 2024 een bedrag uitgegeven van €49.168. Aan kosten Activiteiten is een bedrag van €40.616 (zie Bijlage 3b) uitgegeven. Naast uitgaven aan structurele kosten voor de redactie- en onderhoudskosten van de website en verzekeringen zijn er ook kosten gemaakt voor het huren van een kleine opslagruimte in ACEC; voor de vernieuwing van de website is in 2024 een bedrag uitgegeven van €1.027 (in 2023 was de reserve €8.894). In totaal bedraagt de post Algemene stichtingskosten en website/communicatiekosten €8.552. Tegenover de uitgaven van €49.168 staan inkomsten staan ten bedrage van €58.332 waardoor er een positief resultaat van € 9.164 resteert. Hiervan zal een bedrag van €5.694 zijnde 10% van de gemeentelijke subsidie voor het jaar 2024, aan de post Kapitaal worden toegevoegd. Het restant van €3.470 zal terugbetaald worden aan de gemeente. Wellicht ten overvloede merken wij op dat in de financiële verantwoording alleen de bedragen zijn opgenomen, die het EPA voor zijn rekening heeft genomen. Daarnaast hebben deelnemende organisaties kosten voor eigen rekening genomen.

Onder de post structureel zijn de kosten opgenomen voor het functioneren van de stichting, dit betreft hoofdzakelijk de kosten voor het bijhouden van de websites Geheugen van Apeldoorn en Erfgoedplatform Apeldoorn. In de post overige kosten zijn onder andere de kosten van verzekering met betrekking tot bestuurdersaansprakelijkheid, representatiekosten, abonnementen / lidmaatschappen en huur opslagruimte opgenomen.

Niet onvermeld mag worden dat het EPA bij zijn functioneren veel ondersteuning krijgt van CODA, zowel in de vorm van het verzorgen van het secretariaat, alsmede in de vorm van het verrichten van werkzaamheden op het terrein van communicatie, publiciteit en facilitair.

In Bijlage 3 is zowel de Balans per 31 december 2024 alsmede de Resultatenrekening over het boekjaar 2024 opgenomen. Daarnaast is een totaaloverzicht opgenomen van de activiteitenkosten 2024. T.a.v. het hoge banksaldo per 31 december 2024 moet vermeld worden dat er ultimo 2024 een bedrag van €45.627 betaald moet worden (post Crediteuren, overige schulden en de reserveringen Objecten en Erfgoedhuis).

Met brief kenmerk 2023/0279 – 5021708 d.d.4 oktober 2024 heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Apeldoorn laten weten in te kunnen stemmen met de verantwoording over het boekjaar 2023 en de bijdrage definitief vast te stellen op een bedrag van €53.469.

In dit jaarverslag heeft u kennis kunnen nemen van de besteding van de gelden over het jaar 2024, waarvoor door de gemeente per brief de dato 17 december 2023 een bedrag van €56.943 is toegezegd.

Van de tijdens de bespreking van de MJB 2023-2026 in de raadsvergadering van 10 november 2022 aangenomen amendement 'Zicht op het verleden' met een budget van €21.200 is per eind 2024 inmiddels een bedrag besteed van €13.612, zodat voor de digitalisering van objecten nog een bedrag resteert van €7.588.

Architectuurcentrum Bouwhuis startte een architectuurfietstocht in Winkelcentrum Anklaar

Vooruitblik 2025

In de Deelnemersraad vergadering op donderdag 21 november werd de definitieve Erfgoedkalender 2025 vastgesteld. In het voorjaar van 2024 was al een concept Activiteitenkalender opgesteld voor het indienen bij de gemeente om in aanmerking te komen voor een subsidie bijdrage in het jaar 2025. Met schrijven 2025/0396 – 5485932 d.d. 7 december 2024 liet de gemeente Apeldoorn weten een bedrag van €51.632 ter beschikking is stellen. In dit bedrag is niet de bijdrage voor het organiseren van de jaarlijkse Open Monumenten Dagen opgenomen; hiervoor zal een aparte subsidie worden toegekend.

Voor een overzicht hiervan zie Bijlage 6, waarin de activiteitenkalender 2025 is opgenomen. Naast reservering van gelden voor de jaarlijks te houden activiteiten zoals de Atlas van Apeldoorn, Dag van de Architectuur, de Archeologiedagen en de Maand van de Geschiedenis, zijn ook gelden opgenomen voor het reguliere Oranjeparkconcert, een post voor Erfgoedtentoonstellingen in het Erfgoedhuis, expositie en lezingen over het leven en werk van kunstenares Gaby Bovelanders, jubileum 125 jaar Begraafplaats Soerenseweg en herdenken/vieren 80 jaar Vrijheid.

Het jaar 2025 zal in de periode april/mei volop in het teken staan van '80 jaar Vrijheid' middels het organiseren van herdenkingen en vieringen, te beginnen op 17 april met de bevrijding van Apeldoorn door de 48th Highlanders of Holland en Loenen door de Polar Bears. Het hoogtepunt zal plaatsvinden op vrijdag 2 mei met een grootse Taptoe op het terrein van de voetbalvereniging Victoria Boys, de streetparade / concert op de Loolaan resp. in Omnisport met o.a. de deelname van vierhonderd Pipes and Drums op zaterdag 3 mei, de herdenkingen in het Ereveld Loenen en in het Oranjepark Apeldoorn op zondag 4 mei, de festiviteiten op maandag 5 mei en niet te vergeten op vrijdag 15 augustus de herdenking op het Ereveld in Loenen inzake de beëindiging van de oorlog in het vml. Ned. Indië, tevens het einde van Tweede Wereldoorlog.

Nadat in de maand november de Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal zich heeft aangesloten bij het EPA kwamen op de valreep van 2024 nog twee verzoeken binnen om deel te mogen nemen en wel van de Stichting Korpora (voorheen Stichting Nationaal Veiligheidsinstituut) en het Nationaal Ereveld Loenen, onderdeel van de Oorlogsgravenstichting. In het jaarverslag 2025 zal hieraan de nodige aandacht worden geschonken.

Het jaar 2024 is een hoogtepunt geworden in het bestaan van het Erfgoedplatform Apeldoorn met de totstandkoming van het Erfgoedhuis. Met het mogen beschikken over een eigen EPA ruimte naast het Kenniscentrum en Archief in de vernieuwde bibliotheek is een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan.

Opening van het Erfgoedhuis met daarin de eigen EPA ruimte!

Niet onvermeld mag blijven dat er door de aangesloten stichtingen en verenigingen ook in eigen kring veel activiteiten georganiseerd worden, die vaak een breder terrein bestrijken dan het onderwerp cultuurhistorie. Veel van de deelnemende partners brengen eigen uitgaven, in de vorm van nieuwsbrieven, tijdschriften, magazines uit, waarin een overzicht wordt gegeven van hun werkzaamheden. Daarnaast kan voor nadere informatie ook hun websites worden geraadpleegd.

Al enige jaren wordt er gewerkt aan het thema 'Het Grote Verhaal van Apeldoorn' met exposities en een website www.hetgroteverhaalvanapeldoorn.nl ; in het Theehuis in Stadspark Berg en Bos is momenteel een expositie te bezichtigen van een drietal thema's: Stad (ontwikkeling in de jaren 60/70), Veilig (vestiging Politie Academie) en Dorp (periode rond het jaar 1900) tot en met juni, waarna er opnieuw drie thema's uitgebeeld zullen worden.

De website www.geheugenvanapeldoorn.nl en de EPA website www.erfgoedplatformapeldoorn.nl worden steeds meer bezocht voor agendatips en achtergrondverhalen en verwijzingen naar de aangesloten deelnemers. De EPA-website en de EPA pagina's op Facebook en Instagram worden bijna dagelijks gevuld door webmaster Hans Hogenbirk, terwijl Stefan Rutten, archivaris van CODA, zorgdraagt voor de website Geheugen van Apeldoorn.

Ook het EPA bulletin 'Ruimte voor Erfgoed' groeit gestadig door en is van 1.697 abonnees eind 2023 gestegen naar bijna 1.800 eind 2024. We streven in 2025 naar meer abonnees, waarbij we een beroep op alle partners doen om hieraan mee te werken teneinde de geschiedenis van Apeldoorn toegankelijk en levend te houden.

Alle in het EPA deelnemende organisaties staan in de startblokken om uitvoering te geven aan de geplande activiteiten voor zowel de inwoners van Apeldoorn als ook voor bezoekers en toeristen. De Erfgoedkalender 2025 bevat een grote verscheidenheid aan activiteiten, waarvoor de financiering is geregeld.

Graag is het bestuur van het Erfgoed Platform Apeldoorn bereid om een nadere toelichting te verstrekken over de inhoud van dit jaarverslag.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van het EPA

G.J. (Ben) Mouw, voorzitter

Bijlage 1 Overzicht leden, medewerkers en donateurs

2024	Bestuursleden	Leden/ donateurs	Medewerkers / vrijwilligers	Website bezoeken	FaceBook / Instagram	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Apeldoorns Gidsen Collectief	5	n.v.t.	18	11.287	885	219	3.287
Archeologische Werkgroep Apeldoorn	4	35	n.v.t.	30.977	1.012	91	920
Architectuurcentrum Bouwhuis	5	30	2	n.v.t.	n.v.t.	9	500
IVN Natuureducatie Apeldoorn	6	497	120	58.000	3.019	12	250
Museum De Kleine Arcke	6	0	6	n.v.t.	n.v.t.	12	300
Oudheidkundige Ver. De Marke	7	250	5	60.000	n.v.t.	5	250
Stichting Apeldoornse Bosch	5	84	24	12.200	670	105	2.151
Stichting Apeldoornse Monumenten	6	348	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	Niet bekend	12.170
Stichting Collectie '40 - '45	4	n.v.t.	n.v.t.	4.600	3.180	25	612
Stichting De Middelste Molen	5	-	55	15.426	Niet bekend	12	6.000
Stichting Fietsgilde Apeldoorn	4	4	26	Niet bekend	660	41	1.497
Stichting Indisch Erfgoed	3	9	n.v.t.	3.556	22.585	10	705
Stichting Prehistorisch Kamp Apeldoorn	5	n.v.t.	1	Niet bekend	Niet bekend	4	560
Stichting Koninklijk Apeldoorn	5	8	2	9.300	n.v.t.	3	Niet bekend
Stichting Oranjefeesten	5	1	38	18.745	Fb: 1.221 Instg: 480	4	75.000
Stichting Röntgen Apeldoorn	3	n.v.t.	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	1	15
Stichting Veteraan Autobussen	5	n.v.t.	45	-	?	170	4.250
Stichting Vrienden Begraafplaats Soerenseweg	3	n.v.t.	n.v.t.	-	?	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Vrienden van de Ruitersmolen	3	n.v.t.	6	34.000	6.150	2	350
Stichting Wenumse Watermolen	7	n.v.t.	16	Niet bekend	207	3	300
Vereniging Oud Apeldoorn	7	1.839	140	Niet bekend	Fb: 1.885 Inst: 166	17	470
Vertelgenootschap Apeldoorn	n.v.t.	-	12	Niet bekend	Niet bekend	100	2.000
Erfgoedplatform Apeldoorn	3	-	1	19.501	Fb: 1.147 Instg: 163	6	560
Geheugen van Apeldoorn	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	40.100	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Grote verhaal van Apeldoorn	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	9.800	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage 2 Erfgoedkalender 2024: evaluatie activiteiten met overzicht werkelijke kosten

(bedragen in euro's)	trekker	onderdelen	samenwerking	Tegemoetkoming EPA Begroot	Werkelijke kosten	Opmerkingen
1. Structureel						
Het geheugen van Apeldoorn, website	CODA	Licenties/redactiewerk Site voor Erfgoedlocaties	EPA	3.920	4.114	
EPA Website, P.R. en algemene communicatiekosten	EPA	Hosting website, P.R. en algemene communicatiekosten		1.250	1.325	
Historisch Café (5 X per jaar)	EPA	diverse onderwerpen	CODA, etc	3.300	3.300	
Inspiratie bijeenkomst	EPA	Inclusief nieuwjaarsbijeenkomst		550	295	
Algemene stichtingskosten	EPA	Representatie, abonnementen, kantoorart, administratie en verzekeringen		2.000	2.002	
Huur opslagruimte ACEC	EPA	opslag goederen		800	816	
2. Hoofdcategorie						
Open Monumenten Dagen (2e weekend van september, 14 en 15 sept.)	SAM	Thema : Routes, netwerken en verbindingen	Gemeente, DWA's, VOA, CODA, AGC, IVN, SVA, Vertelgenootschap	7.500	7.851	Exclusief 8.000 euro bijdrage Evenementenfonds
OMD Klassendag	CODA		SAM			
Herdenking bevrijding bij het Sluisje	VOA	Bevrijdingsdag Apeldoorn	AGC	2.000	2.133	
Boekenbeurs	VOA		SAM	250	224	
Oranjeparkconcert	SKA	jubiläumconcert met de KMAR		3.000	4.250	
Organiseren Herdenkingen	EPA	i.s.m. de gemeenten Apeldoorn en Arnhem, alsmede het Exodus committe Huissen	SVA, SKA, Collectie 40-45 en Vertelgenootschap Apeldoorn	4.500	276	Exclusief 8.170 externe subsidies
Evacuatie Arnhem/Overbetuwe 1944, in september 2024						
Dag vd Architectuur / architectuurprijs	Bouwhuis	Excursies langs nieuwe Apeldoornse architectuur, landschap en stedenbouw, o.l.v. architectuurhistoricus. Bezoeken aan opvallende architectuuriñitiaven van bewoners	SAM	2.000	928	
Atlas van Apeldoorn	CODA	Inricht. Historisch paviljoen en uiteenlopende publieksactiviteiten. Wijk Zevenhuizen	div. partners EPA	3.750	2.800	Inclusief kosten Nationale Archeologie dagen

Nationale Archeologiedagen (juni)	AWA	Leven in de gecombineerd met de activiteiten van de Atlas Wijk Zevenhuizen		Diverse EPA partners, Gemeente Apeldoorn	2.000	Kosten opgenomen bij de Atlas van Apeldoorn
Maand van de Geschiedenis (oktober)	CODA	(online) publieksactiviteiten die in het teken staan van erfgoed, zoveel mogelijk aansluitend bij het landelijk thema "Echt nep", Exta Historisch Cafe , CODA verhalentafel, etc.		Diverse EPA partners	2.000	1.250
Erfgoedtentoonstellingen Erfgoedhuis	CODA	(Foto)tentoonstellingen, professionele inrichting tentoonstellingen EPA partners		Diverse EPA partners	4.000	1.216
Viering 25 jarig bestaan Stichting Kon. Apeldoorn	SKA	diverse activiteiten jubileumjaar		AGC, Fietsgilde	5.000	3.500
CODA en Stichting Het Apeldoornsche Bosch		Training "Het leiden van schurende gesprekken"/Inzicht verkrijgen in gesprekstechnieken voor ingewikkelde politieke, maatschappelijke en religieuze thema's in een sterk gepolariseerde wereld voor CODA docenten Apeldoornsche Bosch en vrijwilligers Apeldoornsche Bosch		Het Apeldoornsche Bosch	1.500	1.500
De architect Hendrik Petrus Berlage	SIE	Foto expositie en lezingen in ACEC of CODA		o.m. CODA, VOA en extern Stichting Indisch Herinneringscentru m en Stichting Rumah Kita	1.750	Niet doorgegaan.
Publicaties	EPA	Verstrekken bijdragen voor uitbrengen boeken en publicaties		Fonds Apd. Hist. Publicaties	5.694	5.694
3. Objecten						
Restauratie objecten	SAM	Restauratie Objecten		CODA archief/kennis centrum, Gem Apeldoorn	5.694	Gereserveerd
TOTAAL					62.458	49.168
					=====	=====
						25-2-2025

Bijlage 3A Balans en resultatenrekening per 31 december 2024

Balans per 31 december 2024, (na resultaatbestemming, bedragen in euro's)

	2024	2023
ACTIVA		
Vlottende activa		
Debiteuren	-	-
Vooruitbetaald	-	567
Overige vorderingen	1.364	827
	<u>1.364</u>	<u>1.394</u>
Liquide middelen		
Rabobank rekening courant	19.505	6.641
Rabobank spaarrekening	84.013	83.186
	<u>103.518</u>	<u>89.827</u>
Totaal activa	<u>104.882</u> =====	<u>91.221</u> =====
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	20.330	14.636
Bestemmingsreserves	37.848	22.939
Reserve fonds Cultuurparticipatie	8.014	8.014
Egalisatiereserve	19.181	19.181
	<u>85.373</u>	<u>64.770</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	6.652	2.190
Overige schulden	12.857	24.261
	<u>19.509</u>	<u>26.451</u>
Totaal passiva	<u>104.882</u> =====	<u>91.221</u> =====

Aldus vastgesteld op 27 maart 2025:

Ben Mouw,
Voorzitter EPA

Ed Dijkstra,
Penningmeester EPA

Benjamin Stiphout,
Secretaris EPA

Resultatenrekening over het boekjaar 2024 (bedragen in euro's)

	2024	2023
Baten		
Subsidie Gemeente Apeldoorn	56.943	53.469
Financiële baten	1.364	827
Overige baten	25	30
	<u>58.332</u>	<u>54.326</u>
Lasten		
Website/communicatiekosten	4.539	19.667
Algemene stichtingskosten	4.013	3.012
Activiteitenkosten	40.616	27.827
	<u>49.168</u>	<u>50.506</u>
Totaal lasten		
	<u>9.164</u>	<u>3.820</u>
Saldo baten – lasten		
	<u>-/- 5.694</u>	<u>-</u>
Toevoeging/onttrekking aan kapitaal		
Terug te betalen ongebruikte subsidie	<u>-/- 3.470</u>	<u>-/- 3.820</u>
Saldo	<u>=====</u>	<u>=====</u>

Aldus vastgesteld op 27 maart 2025:

Ben Mouw
Voorzitter EPA

Ed Dijkstra
Penningmeester EPA

Benjamin Stiphout,
Secretaris EPA

Toelichting op de balans per 31 december 2024 (bedragen in euro's)**2024** **2023****Activa**

Overige vorderingen	1.364	827
	=====	=====

De vordering ultimo 2024 bestaat uit nog te ontvangen rente op de bedrijfsspaarrekening. De stijging ten opzichte van 2023 is voornamelijk het gevolg van hogere renteopbrengst.

Passiva**Kapitaal**

Saldo per 1 januari 2024	14.636	10.816
Toevoeging/onttrekking resultaat boekjaar	5.694	3.820
Saldo per 31 december 2024	20.330	14.636
	=====	=====

Bestemmingsreserves

Reservering inzake Atlas van Apeldoorn	4.142	4.142
Reservering deel subsidie Gemeente Apeldoorn m.b.t. activiteiten EPA deelnemers	-	2.092
Reservering van de van Gemeente Apeldoorn ontvangen subsidie voor het digitaliseringsproject "Zicht op het Verleden" (1)	7.588	11.705
Reservering (restauratie) Objecten (2)	16.161	-
Reservering van ontvangen giften/bijdragen voor de inrichting EPA – ruimte in het Erfgoedhuis in 2024 (3)	9.957	5.000
Totaal	37.848	22.939
	=====	=====

- (1) Van de in 2023 voor dit project (digitalisering archieven van een aantal aangesloten deelnemers) ontvangen subsidie ad 21.200 euro is thans 13.612 euro uitgegeven.
- (2) Reservering (restauratie) objecten: De in het verleden toegezegde bijdragen voor een herinneringsmonument over het voormalig Sportfondsenbad en restauratie van o.m. de bloembakken bruggen Regentesselaan en Wilhelminapark zijn nog niet verstrekt. In 2023 zijn deze onder "nog te betalen kosten" opgenomen, ultimo 2024 zijn deze vooralsnog gereserveerd. Aan deze reserve is daarnaast het voor 2024 begrote bedrag toegevoegd.
- (3) Reservering van ontvangen giften/bijdragen inrichting EPA – kamer in het Erfgoedhuis: Naar verwachting zullen er in 2025 nog enige uitbreidingen en aanpassingen gerealiseerd worden, waarvoor deze reserve aangewend kan worden.

	2024	2023
Reserve Fonds Cultuurparticipatie		
Saldo per 1 januari 2024	8.014	8.014
Toevoeging c.q. onttrekking in 2024	-	-
Saldo per 31 december 2024	<u>8.014</u> =====	<u>8.014</u> =====
Egalisatiereserve		
Saldo per 1 januari 2024	19.181	19.181
Toevoeging c.q. onttrekking in 2024	-	-
Saldo per 31 december 2024	<u>19.181</u> =====	<u>19.181</u> =====
Crediteuren		
Openstaande posten per 31 december 2024	<u>6.652</u> =====	<u>2.190</u> =====
Ultimo 2024 betreft dit nota 's van CODA voor redactiewerk m.b.t. de website het Geheugen van Apeldoorn, afrekening tentoonstelling Erfgoedhuis, workshop Vreedzaam Nuanceren Herinneringscentrum Apeldoornsche Bosch en de Maand van de Geschiedenis 2023 en 2024. Daarnaast een declaratie inzake bijdrage werkzaamheden boekje Herdenkingstocht 80 jaar evacuatie. .		
Overige schulden		
Technische vernieuwing EPA website (1)	7.867	8.894
Kosten Historische Cafés 2023	-	2.900
Kosten maand van de Geschiedenis 2023	-	2.000
Terug te betalen niet gebruikte subsidie Gemeente Apeldoorn (2)	4.990	
Kosten herinneringsmonument ym l. Sportfondsenbad (toegezegd). (3)	-	5.120
Restauratiekosten voor o.m. bloembakken bruggen Regentesselaan en Wilhelminapark (toegezegd).	-	5.347
Totaal	<u>12.857</u> =====	<u>24.261</u> =====

- (1) Op het overeengekomen bedrag ad 13.734 euro is thans 5.867 euro (initieel en in de vorm van onderhoud) betaald; het restant is bij de definitieve oplevering, naar verwachting begin 2025, verschuldigd.
- (2) Het terug te betalen bedrag omvat de niet gebruikte subsidie over 2024 – ad 3.470 euro – alsmede een uiteindelijk ongebruikt subsidiebedrag over 2023 ad 1.520 euro.
- (3) De in 2023 toegezegde bijdragen zijn ook in 2024 nog niet tot uitbetaling gekomen en zijn ultimo 2024 alsnog in de bestemmingsreserves opgenomen.

Toelichting op de resultatenrekening 2024 (bedragen in euro's)

	2024	2023
Baten		
Financiële baten	1.364 =====	827 =====
Betreft nog te ontvangen rente op de spaarrekening, de stijging t.o.v. 2023 is voornamelijk het gevolg van de in 2024 gestegen rente		
Overige baten	25 =====	30 =====
Dit betreft giften van particulieren.		
Lasten		
Website-/communicatiekosten	4.539 =====	19.667 =====
De website/communicatiekosten omvatten de onderhouds- en hostingkosten voor de website Erfgoedplatform Apeldoorn (EPA), licentie- en hostingskosten voor de website Het Geheugen van Apeldoorn, de redactiekosten voor deze site, alsmede de kosten voor promotie van EPA en aangesloten deelnemers bij evenementen, bijeenkomsten, etc. In 2023 zijn de kosten van de toen in uitvoering genomen technische vernieuwing van de EPA website – ad 13.734 – euro genomen.		
Algemene Stichtingskosten	4.013 =====	3.012 =====
De algemene stichtingskosten omvatten de kosten voor huur opslagruimte, abonnementen, verzekeringen, reis- en representatiekosten, bankkosten, administratiekosten en kosten kantoorartikelen.		
Activiteitenkosten	40.616 =====	27.827 =====
De activiteitenkosten blijven met 40.616 euro ruim onder de begroting van 53.938. Redenen daarvoor zijn onder meer het niet doorgaan van een wel geplande activiteit, lagere kosten van enkele andere en werving van externe bijdragen in de kosten van de Herdenkingen Evacuatie van Arnhem en Overbetuwe in september 1944. Zie bijlage 3B voor een overzicht van de begrote en werkelijke activiteitenkosten		

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Opmerkingen
· Atlas van Apeldoorn – Zevenhuizen.	3.750	2.800	inclusief kosten Nat. Archeologie dagen
· Boekenbeurs VOA	250	224	
· Architectuurprijs Apeldoorn /dag v.d. Architectuur	2.000	928	
· De architect H.P. Berlage	1.750	-	niet doorgedaan
· Erfgoedtentoonstellingen Erfgoedhuis	4.000	1.216	
· Herdenking bevrijding Apeldoorn	2.000	2.133	
· Herdenking Evacuatie sept 44	4.500	276	exclusief 8.170 externe subsidies
· Het Apeld. Bosch, ontwikk. leerprogram	1.500	1.500	
· Historisch Café s	3.300	3.300	
· Maand van de Geschiedenis	2.000	1.250	
· Nat. Archeologie dagen	2.000	-	kosten zijn opgenomen bij de Atlas van Zevenhuizen
· Open Monumentendagen dagen	7.500	7.851	exclusief 8.000 externe subsidie
· Oranjepark concert	3.000	4.250	
· Viering 25 jaar Koninklijk Apeldoorn	5.000	3.500	
· Publicaties	5.694	5.694	
· Restauratie Objecten	5.694	5.694	Reservering
Totaal	53.938	40.616	
	=====	=====	

Bijlage 4 Overzicht verstrekte bijdragen Fonds Apeldoornse Historische Publicaties (FAHP) 2024

Boek	'De dappere mejuffrouw Gehner, over het moedige verzet van de Apeldoornse bibliotheek in de Tweede Wereldoorlog (auteur Marc Deckers, uitgever Waanders.)	€ 1.500
Boek	Gedenkboek 100 jaar Bronkerk.	€ 1.500
Boek	Loenen en Zilven, sporen in een rijk verleden (auteur Corrie de Kool – Verhoog)	€ 2.000
Boek	Woningen voor bosarbeiders in Hoenderloo (auteur Herman Markink, uitgever het Boekenschap)	€ 2.000
Boek	IJzersterk Apeldoorn, de metaalindustrie in Apeldoorn (diverse auteurs, uitgever Vereniging Oud Apeldoorn)	€ 2.000
		----- € 9.000 =====

Bijlage 5 Foto's activiteiten 2024

foto's van het concert 'A Royal Summer at the Park' zaterdag op 13 juli 2024

Röntgen paviljoen en Röntgen expositie in de CODA Bibliotheek en CODA Erfgoedhuis

Foto van de 'BIJzondere zondag' en de presentatie van het boekje 'Groen Natuurlijk', door IVN

Archeologische Werkgroep Apeldoorn is druk met veldwerk

Foto Koningsdag, georganiseerd door Stichting Oranjefeesten

Enkele van de activiteiten georganiseerd door Stichting Koninklijk Apeldoorn

Fietstochten georganiseerd door het Fietsgilde

Wandelen met het Apeldoorns Gidsen Collectief

Expositie van het Grote Verhaal van Apeldoorn in het Theehuis in park Berg en Bos

Bijeenkomst van Oudheidkundige Vereniging De Marke i.h.k.v. het boek "Atlas van de Veluwe" met auteur Tjirk van der Ziel

Activiteiten georganiseerd door De Ruitersmolen

Machines in de papierfabriek De Middelste Molen

Stichting Apeldoornse Monumenten zet zich in voor het behoud van Apeldoorns Erfgoed

Bijlage 6 Erfgoedkalender 2025

STICHTING ERFGOEDPLATFORM APELDOORN							
Erfgoedkalender / begroting 2025							
(bedragen in euro's)							
				2025			Opmerkingen
	trekker	onderdelen	samenwerking	totale kosten	Aan EPA gevraagd	bijdragen	
1. Structureel							
EPA Website	EPA	Hosting website en onderhoudskosten		1.000	1.000		
Algemene Publieit	EPA	Publiciteit en communicatiekosten		1.000	1.000		
Historisch Café (5 X per jaar)	EPA	Diverse onderwerpen	CODA, etc	7.650	3.300	4.350	
Inspiratie bijeenkomst	EPA	inclusief nieuwjaarsbijeenkomst		550	550		
Algemene stichtingskosten	EPA	Representatie, abonnementen, kantoorart, administratie, bankkosten en verzekeringen		3.000	3.000		
2. Hoofdcategorie							
Open Monumenten Dagen (2e weekend van september)	SAM	Thema 2025: Architectonisch Erfgoed	Gemeente, DWA's, VOA, CODA, AGC, IVN, SVA, Vertelgenootschap	18.500	18.500		
Herdenking bevrijding bij het Sluisje	VOA	Bevrijdingsdag Apeldoorn, 17 april	AGC	3.100	2.050	1.050	
Boekenbeurs	VOA	Jaarlijkse boekenbeurs VOA, in februari	SAM	600	300	300	
Oranjeparkconcert	SKA	juli 2025	EPA	6.200	3.100	3.100	
Herdenking 80 jaar vrijheid, mei 2025	EPA		Stichting Bevrijding '45, div. EPA partners	20.000	3.500	16.500	
Dag vd Architectuur / architectuurprijs	Bouwhuis	Excursies langs nieuwe Apeldoornse architectuur, landschap en stedenbouw, o.l.v. architectuurhistoricus. Bezoeken aan opvallende architectuurnitiatieven van bewoners	SAM	3.100	2.500	600	
Atlas van Apeldoorn	CODA	Inricht. Historisch paviljoen en publieksactiviteiten. Wijk de Sprengen	div. partners EPA	7.800	3.900	3.900	
Nationale Archeologiedagen (juni)	AWA	thema nog te benoemen	Diverse EPA partners, Gemeente Apeldoorn	3.100	2.050	1.050	
Maand van de Geschiedenis (oktober)	CODA	(online) publieksactiviteiten die in het teken staan van erfgoed, zoveel mogelijk aansluitend bij het landelijk thema. Thema nog te benoemen. Extra Historisch Café, CODA verhalentafel, etc.	Diverse EPA partners	4.650	2.050	2.600	
Expositie/lezingen leven en werk Gaby Bovenlander in augustus/september	SIE	Expositie leven en werk Gay Bovenlander in samenwerking met de Stichting Gaby Bovenlander	CODA, VOA, Vertelgenootschap Apeldoorn	10.000	5.000	5.000	
Erfgoedtentoonstellingen Erfgoedhuis	CODA	Fototentoonstellingen, professionele inrichting tentoonstellingen EPA partners	Diverse EPA partners	8.000	4.000	4.000	
Herdenking begraafplaats Soerenseweg 125 jaar	SVBGSA	Herdenking 125 jarig bestaan	EPA partners en Gem. Apeldoorn?	5.000	2.500	2.500	
Publicaties	EPA	Verstrekken bijdragen voor uitbrengen boeken en publicaties	Fonds Apd. Hist. Publicaties	5.916	5.916		
3. Objecten							
Restauratie objecten	SAM	Vestrekken bijdragen aan te plaatsen / restaureren objecten	CODA archief/kennis centrum, Gem Apeldoorn	5.916	5.916		
TOTAAL							
				115.082	70.132	44.950	
				=====	=====	=====	
Te financieren door:							
Verwachte subsidie Gem. Apeldoorn					70.132		
Begroot tekort/overschot 17-3-2025					0		

Tekst

Ben Mouw | [vz](#) Stichting Erfgoedplatform

Foto's: AGC, AWA, Architectuurcentrum
Bouwhuis, CODA, De Middelste Molen,
IVN, De Marke, SAM, Fietsgilde
Apeldoorn, SIE, Stichting Koninklijk
Apeldoorn, Stichting Oranjefeesten,
Stichting Röntgen Apeldoorn, Stichting
Vrienden van de [Ruitersmolen](#), VOA

Foto's OMD: Rob [Voss](#)